

Zdrava ličnost i duševni poremećaji

Vrsta: Maturski | Broj strana: 34 | Nivo: Deveta gimnazija

Uvod

Ludilo uživa izvesni kulturni prestiž; veruje se da ono obećava iskonski univerzum, nesputano postojanje, te da otvara beskonačne horizonte iskustva. Ne smemo romantizovati doživljaje ili iskustva duševnih bolesnika, a ipak bilo bi pogrešno ludilu pridavati isključivo negativna obeležja kao što to čine psihijatrija ili zdrav razum. Ludake obično opisuju ne samo kao osobu promašenu na ličnom planu, budući da nije normalan, uravnotežen i ispravan pojedinac, već i kao promašene pripadnike cele vrste. Težimo da ih sklonimo iz zajednice potencirajući njihovu očiglednu različitost, i odbijamo da čujemo ono što se kroz ludilo izražava kako bismo očuvali osetljivu ravnotežu i porodični i socijalni poredak. Možemo naglasiti značajan vid ludila: krizu identiteta, gubitak jedinstva ličnosti, rascepanost afekata, ono bolno stanje ontološke nesigurnosti i uskraćene slobode koje neizostavno kod drugog pobuđuje panične reakcije i često smešne pokušaje teoretisanja. Ludilo je uvek u odnosu sa razumom kao njegova druga strana: bilo time što ga osporava, bilo da oličava sve ono što razum ne uspeva da pobedi. Istina o ludilu može biti samo tragična. Oni su proterivani, zatvarani, uskraćivani svih prava, ismevani, izlagani kao slika onoga što može da preti svakome.

Pokušaj da se na pitanje “šta je duševna bolest?” odgovori ukratko je ravna pokušaju da se ukratko odgovori na filozofska pitanja kao što su “koja je svrha života?” ili “šta je čovek?” Odgovori na takva pitanja nikada nisu kratki niti potpuni. Različiti uglovi posmatranja dovode do različitih odgovora i stavova, i njihovim prostim zbrajanjem nikada ne možemo doći do celovite i u potpunosti tačne definicije.

“Biće čovekovo ne samo da ne može biti shvaćeno bez ludila,

već ono i ne bi bilo biće,

da u sebi ne nosi ludilo kao ograničenje svoje slobode”

Žak Lakan

-Između normalnog i patološkog-

Veoma je teško povući oštru granicu između normalnog i nenormalnog ponašanja, iako mi često ocenjujemo da neko ponašanje odstupa od normalnog i da je neka ličnost nenormalna. Gotovo svi ljudi u nekim situacijama pokazuju ponašanje koje bi se moglo smatrati, kada bi se javljalo često, nenormalnim. Oštro razgraničenje normalnog i nenormalnog takođe otežava činjenica da u raznim kulturama postoje različita shvatanja šta je to normalno, a šta ne. Teško je proceniti “postojace psihijatrijsko stanje” u primitivnim društvima koja se po svojoj strukturi razlikuju od naših i prema tome pokazuju da su naša psihijatrijska merila teško primenjiva, ako ne i potpuno neprimerena takvim zajednicama. Ponašanje koje se u jednoj kulturi može posmatrati kao prihvatljivo, u drugoj se može smatrati patološkim. Kod afričkog plemena Zulu skoro trećina žena ima česte vizuelne i auditivne halucinacije. U našoj kulturi bi to bilo ocenjeno kao znak za postojanje duševnih poremećaja, ali se u kulturi Zulu plemena to ne smatra nenormalnim. Pisac Alber Begen je u cilju objašnjenja ovakvog ponašanja pozivao svoje čitaoce da zamisle čoveka koji ima na sebi samo pregaču, zastrašujuće mršavog i lica premazanog plavom i crvenom bojom, koji se skupio u uglu neke pariske većnice i češkajući se kao da je vašljiv, grickajući nekoliko zrnaca prosa i povremeno pevušeći, proveo tamo sate i dane, uglavnom nepokretan i nem. Sva je prilika da će ubrzo dopasti u psihijatrijsku bolnicu. “U Indiji sam”, nastavio je Alber Begen, “u raznim prilikama viđao takve ljude: vernici su se oko njih okupljali i dugo ih promatrali u nadi da će dočekati neki izraz njihove mudrosti. Pojedinac je lud u odnosu na dato društvo”1.. Mnogi narodi pored podele “normalnog i “patološkog” imaju i “natprirodno”. Pojedine oblike ludila okolina može posmatrati kao oblike nadprirodnog nadahnuća i obuzetosti dobrim ili lošim duhovima. U Africi se do nedavno govorilo o kulturama gde je ludilo bilo izraz velike mudrosti Ludak je u nekim afričkim ili arapskim društvima čak bio smatran za izabranika Boga i Istine. Razlika između patološkog i normalnog je bila deo kulture koju te zajednice ne poznaju. Ludak je bio uklopljen u zajednicu i celo selo bi se brinulo o njemu, a njegovi “poremećaji” su tumačeni kao izraz duboke zamišljenosti koja se mogla mešati sa mističnom krizom. Da bi

povratio prirodnu i društvenu ravnotežu subjekta, vidar bi izvršio niz obreda i ceremonija u kojima učestvuje cela zajednica, i potražio odgovornog duha i umirio ga. U velikom broju primitivnih društava uloga svete ličnosti je da iskoreni zlo ili uhvati odbeglu dušu i vrati je bolesniku. Utvrđenje da li je neka osoba duševno zdrava ili bolesna zavisi od društveno istorijske epohe i dominantnog shvatanja, ali i od stava onog ko vrši tu procenu.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com